

Perspektywy rozwoju rynku *consumer finance* w Polsce w warunkach zawirowań na rynkach finansowych

dr Błażej Lepczyński,
Uniwersytet Gdański, Instytut Badań nad Gospodarką
Rynkową

Marta Penczar

Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową

Agenda

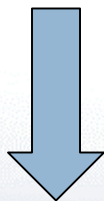
- I. Polski rynek *consumer finance* na tle innych rynków *emerging markets* i rynków rozwiniętych w UE
- II. Co oznacza integracja rynku kredytów konsumpcyjnych w UE dla polskiego rynku *consumer finance*?
- III. Kluczowe trendy na polskim rynku *consumer finance* w latach 2006–2008
- IV. Perspektywy rozwoju rynku *consumer finance* w okresie zawirowań na rynkach finansowych

Polski rynek *consumer finance* na tle rynków UE

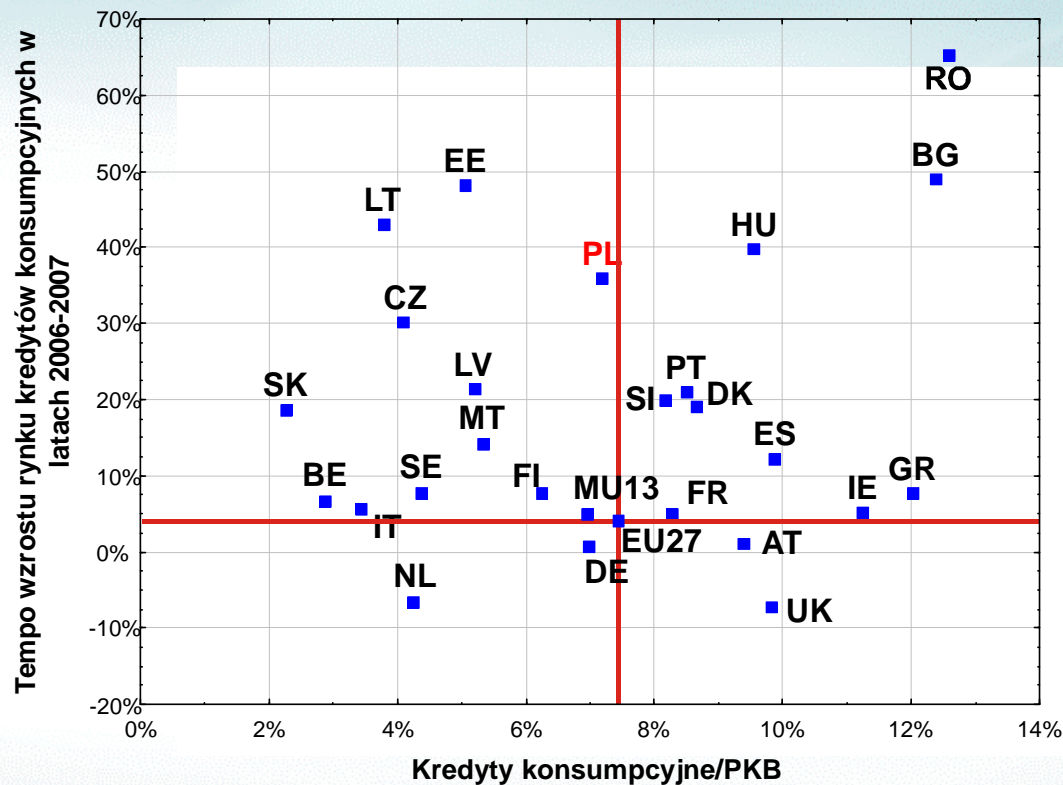
	Etap 1. Budowa rynku	Etap 2. Rozwój rynku	Etap 3. Rynek dojrzały
	Bułgaria Rumunia	<u>Polska</u> kraje Europy Środkowo-Wschodniej	Wielka Brytania Niemcy Francja
Zadłużenie – kredyt konsumpcyjny <i>per capita</i>	< 600 EUR	550 - 1000 EUR	> 1000 EUR
Wzrost rynku	pow. 40%	20 - 40%	< 20%
Oprocentowanie (ryzyko)	20-30%	15-20%	ok. 10-15%
Produkty	kredyty ratalne	kredyty gotówkowe karty kredytowe	kredyty gotówkowe karty kredytowe

Polski rynek *consumer finance*

- ❑ największy rynek kredytów konsumpcyjnych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej
- ❑ wysoka dynamika wzrostu wolumenu kredytów konsumpcyjnych (charakterystyczna dla wszystkich krajów EU-10)

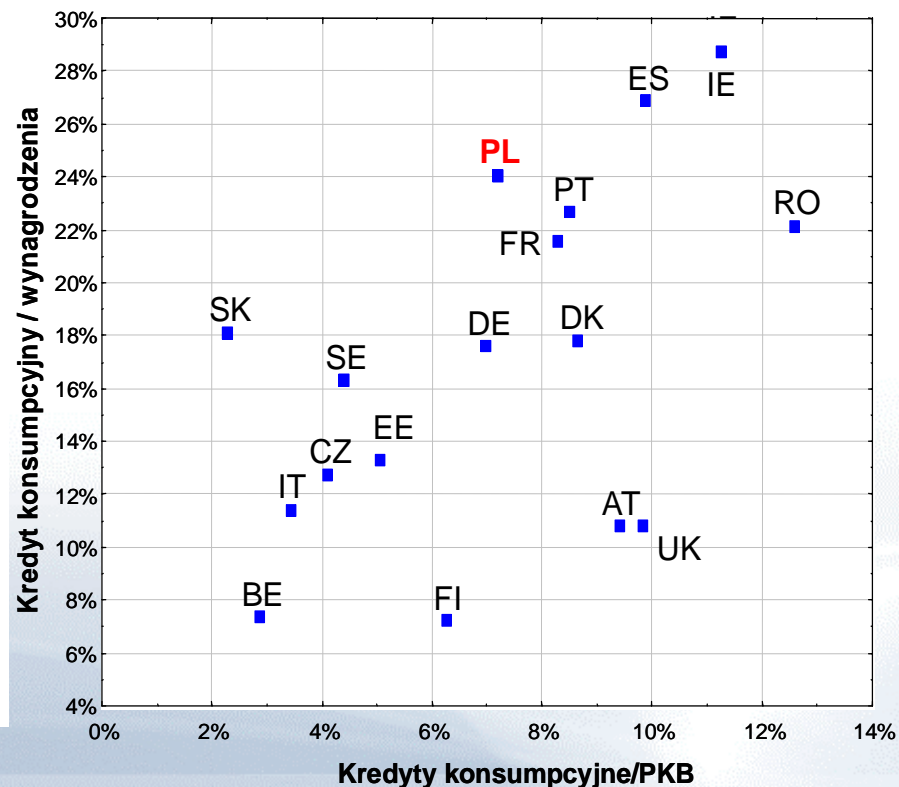
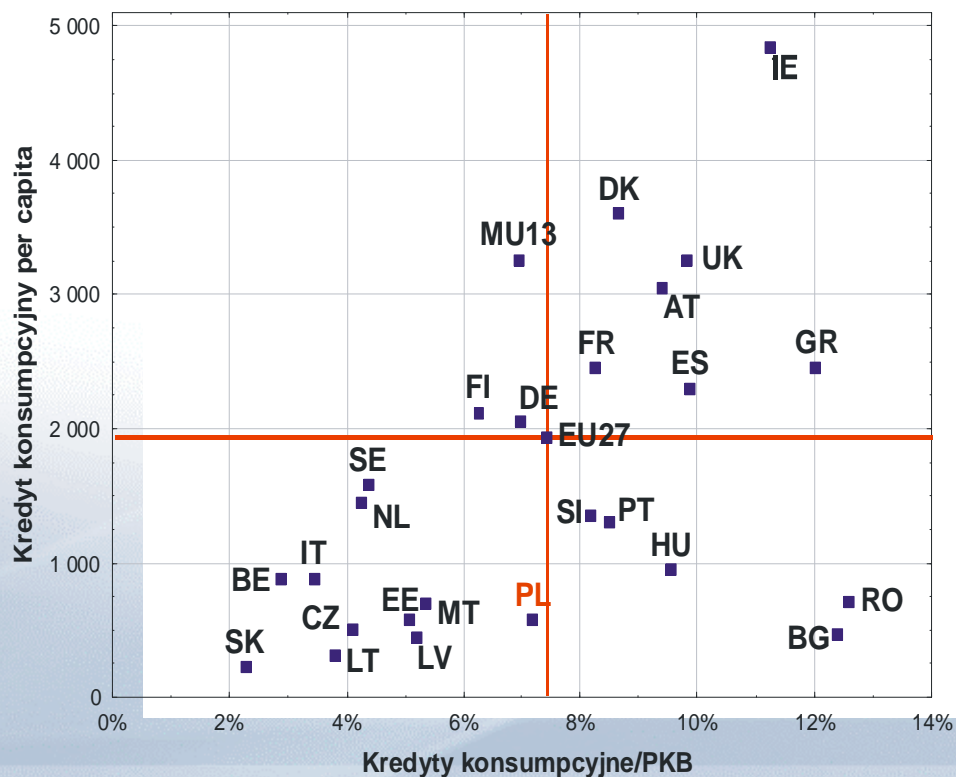

pozycja polskiego rynku *consumer finance* będzie wzrastać,
z uwagi na wyższą dynamikę rozwoju rynku

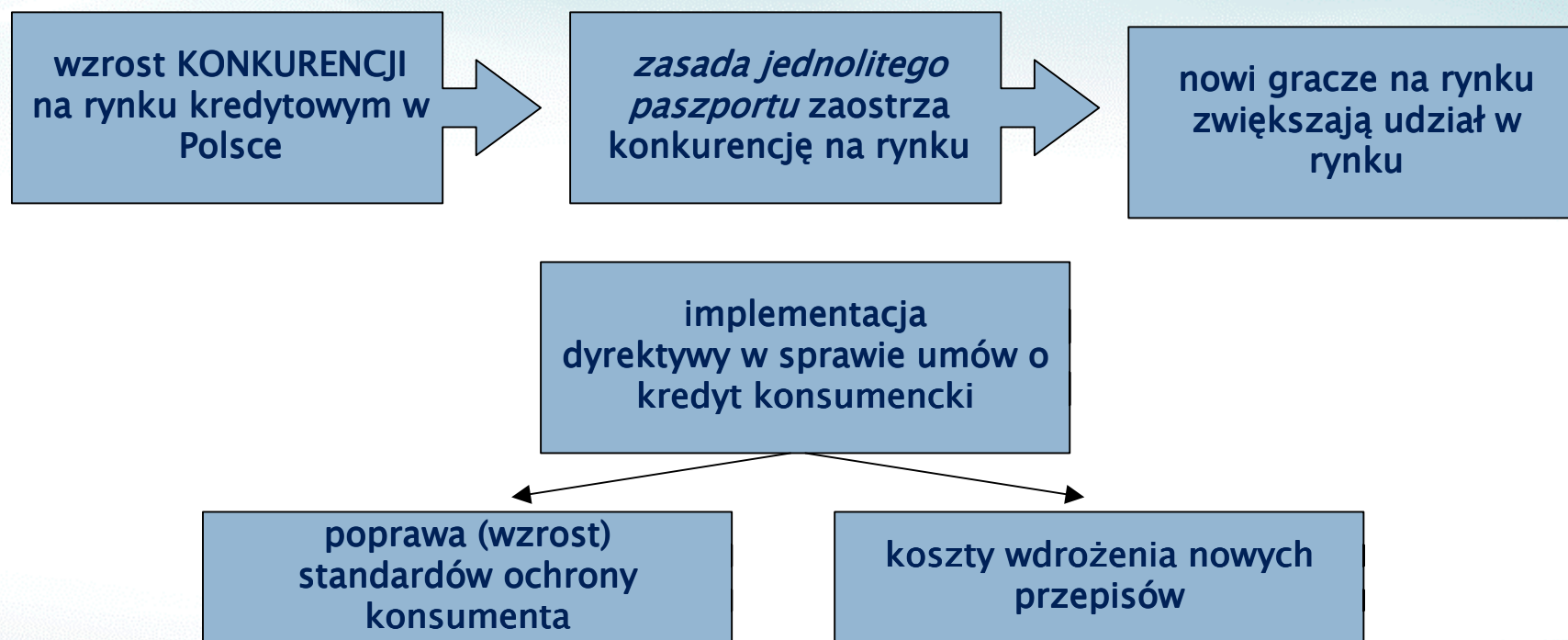

Jaki jest potencjał wzrostu rynku *consumer finance* w Polsce?

- ❑ potencjał rozwoju polskiego rynku *consumer finance* jest nadal bardzo wysoki, ale...
- ❑ obciążenie kredytem konsumpcyjnym w stosunku do wynagrodzeń jest relatywnie wysokie w Polsce

Co oznacza integracja rynku kredytów konsumpcyjnych dla sektora bankowego i konsumentów w Polsce?

- Jakie będą koszty i korzyści dla krajowego sektora bankowego z tytułu integracji?
- Czy konsumenci będą potrafili skorzystać z przysługujących im wyższych praw?
- Czy nowa dyrektywa przyspieszy czy ograniczy rozwój rynku consumer finance w Polsce?

Kluczowe tendencje rozwojowe na rynku consumer finance w latach 2006–2008

Zmiany w dystrybucji kredytów konsumpcyjnych

- Wzrost znaczenia pośrednictwa kredytowego
- Wzrost roli zdalnych kanałów dystrybucji
- Alianse z sieciami handlowymi
- Placówki franczyzowe

Lekkie, elastyczne struktury typu *low cost*

Wzrost poziomu konkurencji

- Nowe wejścia na rynek
- Zaostrzenie rywalizacji pomiędzy dotychczasowymi konkurentami
- Social lending – przejaw dezintermediacji

Automatyzacja consumer finance (fabryki kredytowe)

- Automatyzacja procesów biznesowych
- Centralizacja
- Skoring

Przemiany w strukturze kredytów konsumpcyjnych, nowe produkty

- ↓ Spadek znaczenia kredytów ratalnych i w rachunku bieżącym
- ↑ Wzrost znaczenia kredytów gotówkowych i zadłużenia z tytułu kart kredytowych

W najbliższych dwóch latach czeka nas spowolnienie rozwoju rynku consumer finance

Kryzys

REAKCJA KONSUMENTÓW

- OSŁABIENIE KONSUMPCJI
- PRIORYTET BEZPIECZEŃSTWO
- POSTAWA WYCZEKUJĄCA

KONSEKWENCJE DLA GOSPODARKI

- MOŻLIWA RECESJA
- SPADEK TEMP WZROSTU PŁAC
- ZWOLNIENIA, WZROST POZIOMU BEZROBOCIA

CONSUMER FINANCE

REAKCJA BANKÓW

- ZAOSTRZENIE POLITYKI KREDYTOWEJ
- PRIORYTET BEZPIECZEŃSTWO
- KŁOPOTY Z POZYSKIWIANIEM ŚRODKÓW NA AKCJĘ KREDYTOWĄ

REAKCJA NADZORU

- OSTRZEJSZE NORMY NADZORCZE

MOŻEMY SIĘ SPODZIEWAĆ DO KOŃCA 2010 ROKU

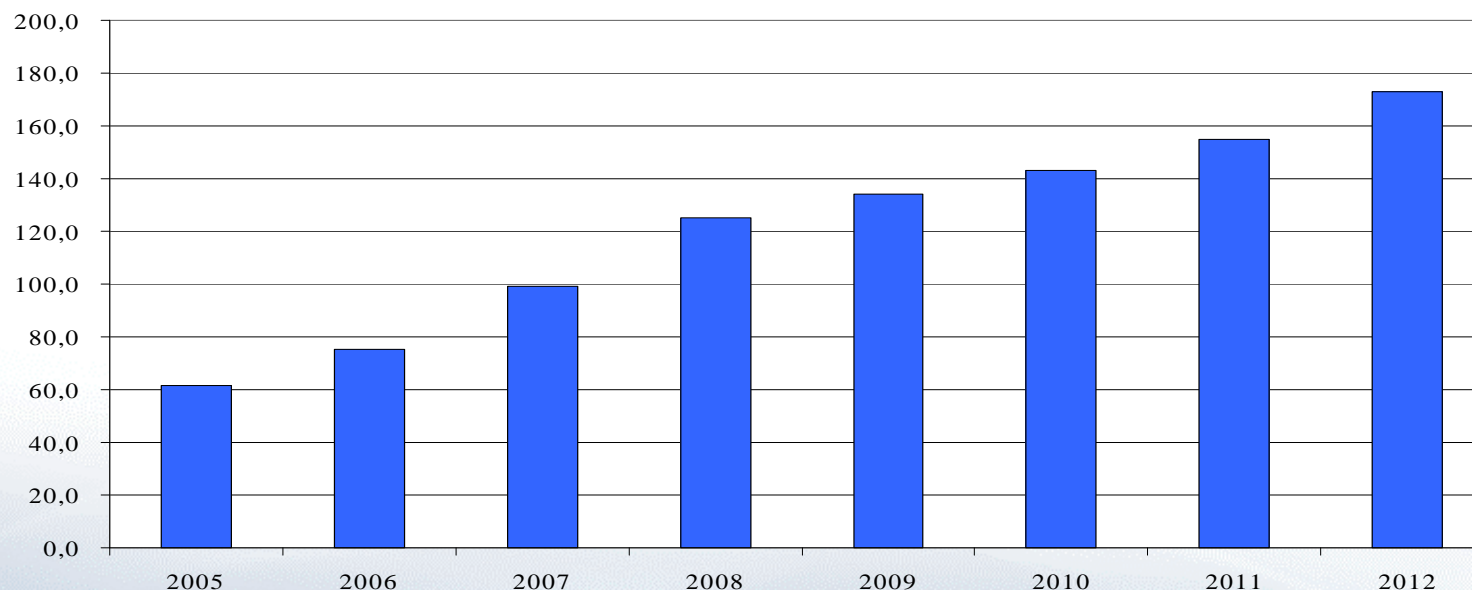
- SPOWOLNIENIA TEMP WZROSTU RYNKU
- WZROSTU POZIOMU RYZYKA W DZIAŁALNOŚCI CONSUMER FINANCE
- SPADKU DOCHODOWOŚCI BIZNESOWEJ
- +
- +
- LEPSZEJ WYCENA RYZYKA
- WIĘKSZEJ ROZTROPNOŚCI NA RYNKU CONSUMER FINANCE

OD ROKU 2011 POPRAWA KONIUNKTURY NA RYNKU CONSUMER FINANCE

Prognoza wielkości zadłużenia osób prywatnych z tytułu kredytów konsumpcyjnych

- Obecnie czynniki psychologiczne odgrywają dużą rolę
- Prognozy obarczone są dużym błędem. Trudno określić, jak zachowa się rynek
- IBnGR zakłada i tak w miarę optymistyczny wariant rozwoju rynku kredytów konsumpcyjnych.

- Wartość zadłużenia konsumentów z tytułu kredytów konsumpcyjnych osiągnie w 2012 roku poziom ok. 173 mld zł (+-10%)

Jakie segmenty rynku *consumer finance* będą najbardziej atrakcyjne dla banków i pośredników w perspektywie kilku najbliższych lat? Jakiej najbardziej odczują kryzys?

**PRZYROST WOLUMENU PRODUKTÓW KREDYTOWYCH
DO 2012**

OCZEKIWANY NAJWIĘKSZY PRZYROST:

1. KREDYTY HIPOTECZNE
2. KREDYTY GOTÓWKOWE
3. KARTY KREDYTOWE

**ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA KREDYTÓW (STOPA
ZWROTU SKORYGOWANA O RYZYKO)**

OCZEKIWANIA CO DO STOPY ZWROTU:

1. KREDYTY GOTÓWKOWE
2. KARTY KREDYTOWE
3. KREDYTY HIPOTECZNE

**NAJBARDZIEJ ATRAKCYJNE DOCHODOWO PRODUKTY KREDYTOWE
W PERSPEKTYWIE 2012 ROKU (PRZYROST WOLUMENU x ATRAKCYJNOŚĆ)**

BARDZO DUŻA

DUŻA

PRZECIĘTNA

MAŁA

BARDZO MAŁA

**GOTÓWKOWE
MIESZKANIOWE**

KARTY KREDYTOWE

KREDYT W RACHUNKU

RATALNE

Czy pośrednicy kredytowi odczują kryzys?

REAKCJE BANKÓW NA KRYZYS

- Ograniczenie podaży kredytów
- Skupienie się na własnych problemach i mniejsze zaufanie do partnerów
- Mniejsza rola pośrednich kanałów dystrybucji, koncentracja na rentowności własnej sieci

KONSEKWENCJE DLA POŚREDNIKÓW

- Mniejsza sprzedaż zwłaszcza na kredytach hipotecznych
- Osłabienie współpracy z bankami
- Niższe marże na produktach

W EFEKCIE

- Konsolidacja branży, możliwe przejęcia i bankructwa
- Priorytet – utrzymanie rentowności własnej marki, sieci
- Dywersyfikacja oferty produktów (wzrost roli ubezpieczeń)

Kontakt

dr Błażej Lepczyński
Szef Obszaru Badawczego „Bankowość i rynki finansowe” w IBnGR
tel. +48 58 524 49 38
blazej.lepczynski@ibngr.pl

Marta Penczar
Kierownik Projektu
Biznes i ryzyko na rynku *consumer finance*
tel. +48 58 524 49 58
marta.penczar@ibngr.pl